କବି ବୈଶ୍ୟବାନ୍ ମନୋହର ମେହେରଙ୍କ ରଚିତ

ଦଣ୍ଡନାଟ

କଟାଚୋଣା

୧୯୫୮

କବି ବୈଶ୍ୟଦାନ୍ ମନୋହର ମେହେରଙ୍କ ରଚିତ

ଦଣ୍ଡନାଟ

ଜଗଉଭାଷା

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ଦାନ୍‌ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

ପ୍ରଥମବାର ପ୍ରକାଶିତ ।

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ
ଚଣ୍ଡୀ ପୁସ୍ତକାଳୟ
ଝଂଟବନ୍ ସାହି, କଟକ-୧

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୬ ୧୯୫୮ ଛଅଣା ମାତ୍ର

କବି ଶ୍ରୀ ମନୋହର ମେହେର

ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଦଣ୍ଡ ନାଟ

କପଟପାଶା ଚରିତ

ବନ୍ଦଇ ମୁରଲୀଧାରୀ ନିକୁଞ୍ଜ ବନବିହାରୀ,
କଦମ୍ବମୂଳିଆ କାଇଞ୍ଚମାଳିଆ
ଶିରେ ଶୋଭା ଜାମୁଡାଳି । ହେ ବନମାଳି । ୧ ।
ଶକଟଙ୍କ ଦର୍ପହାରୀ ଗୋପାଙ୍ଗନା ବସ୍ତ୍ରଚୋରୀ,
ମୋହନ ମୁରଲୀ ବାମ କରେ ଧରି
ବଜାଅ କେତେ ମାଧୁରୀ । ହେ ଗିରିଧରୀ । ୨ ।
ଗୋପେ କଲ ନାନା କେଳି କଂସ କେଶୀ ଦୁଷ୍ଟ ଦଳି,
ଅଶେଷ ମହିମା ଯା ନାମ ଅବର୍ଣ୍ଣି
ଶେଷ ନ ପାରନ୍ତି ଭଳି । କେ ପାରେ କଳି । ୩ ।
ହେ ପ୍ରଭୁ କଲା ଶ୍ରୀମୁଖ କେତେ ଜଣାଇବ ଦୁଃଖ,
ଦୀନବନ୍ଧୁ ନାଥ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ହରି
ଦିନେ ମୋ ନ ହେଲ ସୁଖ । ହେ ପଦ୍ମମୁଖ । ୪ ।
ଜୀବର ଗତି କାରଣ ଅଟ ପ୍ରଭୁ ନାରାୟଣ,
ତୁମ୍ଭ ନାମ ଧରି ଯାଉ ଦିନ ସରି
କହେ ମନୋହର ଦୀନ । ହେ ନାରାୟଣ । ୫ ।
ବୈବସ୍ୱତ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ଅଗସ୍ତି ଚରଣ ଧରି,
କୃତାଞ୍ଜଳି ହୋଇ କହନ୍ତି ବିନୟୀ
ଶୁଣ ଦେବ ଯୋଗଧାରୀ । ହେ ତପଶ୍ୱର । ୬ ।

କୁରୁ ପାଣ୍ଡବ ଯେ ଦୁଇ ଅଟନ୍ତି ସେ ଦର ଭାଇ,
ପଶାଖେଳ ଖେଳି ଦ୍ରୁପଦ କୁମାରୀ
ହାରି ଗଲେ ପାଞ୍ଚ ଭାଇ । ହେ ତପୈପାଇଁ । ୭ ।
ଜନମେଜୟା ଚରିତ କହ ମୋତେ ତପୋବନ୍ତ
ଭାରତ ଚରିତ ଶୁଣିଲେ ମୁକତ
ମୋ ପିଣ୍ଡ ହେବ କୃତାର୍ଥ । ହେ ତପୋବନ୍ତ । ୮ ।
କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଋଷି ଶୁଣ ରାଜା ମନୁ ବଂଶୀ,
କୁରୁ ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ଭେଳଣ ଶକୁନି
ପଶା ଖେଳାଇଲା ବସି । କୁଟ ମନାସି । ୯ ।
ହସ୍ତେ ଧରି ଖଡ଼ି ଗୋଟି କୋଠେ କାଟିଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠି,
ପକାଇଲେ କାଟି ହାରିଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠି
ଜାଣି ଗଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରେ । ଭାଗ୍ୟ ବଳେଟି । ୧୦ ।
ଦ୍ୱିତୀୟରେ ରାଜ୍ୟ ଧନ ହାରି ଦେଲେ ସିଂହାସନ,
ତୃତୀୟରେ ଭୀମସେନଙ୍କୁ ହାରିଲେ
ଚତୁର୍ଥରେ ଅର୍ଜୁନ । ଧର୍ମ ନନ୍ଦନ । ୧୧ ।
ନକୁଳ ଯେ ସହଦେବ ପଞ୍ଚମେ ହାରିଲେ ଦେବ,
ଷଷ୍ଠେ ପୀଢ଼ କରି ଦ୍ରୁପଦ କୁମାରୀ
ସପ୍ତରେ ମଜନ ଭାବ । ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ । ୧୨ ।
ଦ୍ରୌପଦୀ ହାରିଲେ ଯହୁଁ ଅଜ୍ଞା ଦେଲା କୁରୁ ରାହୁ,
ବୋଇଲା ରେ ଦୁଃଶା ଦ୍ରୌପଦୀ କୁ ଆଣ
କା କରିବ ମହାବାହୁ । ଦେଖୁ ସେ ଥାଉ । ୧୩ ।
ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଭାଇ ଥାଇ ତାଙ୍କ ମୁଖେ ଲାଜ ନାହିଁ,
ଗୋଟାଏ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ପତି
ସଂସାରେ ଦେଖିଛ କାହିଁ । କହ ହେ ଭାଇ । ୧୪ ।
ନନ୍ଦ ଗଉଡ଼ର ବେଟା ହୋଇଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ସାହାଟା,

ବାଳ ଧରି ଅଣ ରଣ୍ଡୁ ନନ୍ଦନାନ
କରୁ କେତେ ହଟହଟା । ଗୋପ ଠୋକା'ଠା । ୧୫ ।
'ଯାଅ ଭାଇ ଦୁଃଶାସନ   ପାଞ୍ଚାଳୀକୁ ଧରି ଆଣି,
ସଭା ମଧ୍ୟେ ଆଣି ଉଲଗ୍ନ କରିବା,
ଦେଖିବେ ସକଳ ଜନ । ରେ ଦୁଃଶାସନ । ୧୬ ।
ଶୁଣି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଗିର,   ଧାଇଁଲେ ଦୁଃଶା ବୀର,
ବାହୁଣାବନ୍ତରେ, ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା,
ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଇନ୍ଦ୍ରପୁର । ଗଲେ ସତ୍ୱର । ୧୭ ।
ଦ୍ୱାରପାଳ ନଗ୍ରଲୋକେ,   ପଳାଇଲେ ଦେଖି ଥୋକେ
ସିଂହଦ୍ୱାରେ ଯାଇ, ପ୍ରବେଶିଲା ଦୁଃଶା,
ରେ ନେଙ୍କାଳ ନାହେ ଡାକେ । ମହା ଚମକେ । ୧୮ ।
କୋଇନ୍ତା ବୋଇଲା ବାବୁ,   ରହ ରହ କଥା ସବୁ
ସିଂହପୁରେ ଶଶା, କାହାର ଭରସା,
ପାଇ ତୁହି ପଶିପିବୁ । କହରେ ବାବୁ । ୧୯ ।
ଦୁଃଶାସନ ବୋଲେ ମାତ,   ପଶାଖେଳେ ତୁମ୍ଭ ସୁତ,
ରାଜ୍ୟଧନ ଆଦ, ସହିତେ ଦ୍ରୌପଦୀ,
ହାର ହେଲେ ଶୂନ୍ୟହସ୍ତ । ଶୁଣ ଗୋ ମାତ । ୨୦ ।
ତେଣୁ ଅସିଅଛୁ ଧାଇଁ,   ଦ୍ରୌପଦୀକି ନେବାପାଇଁ,
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜା, ବଚନ ଅବଜ୍ଞା,
ହେବାକୁ ଯୋଗାଏ ନାହିଁ । କହୁଛୁ ମୁହିଁ । ୨୧ ।
ହେ ମାତ ତୁ ଛାଡ଼ ଦ୍ୱାର,   ମୁଁ ଯିବି ଭିତର ପୁର,
ଦ୍ରୌପଦୀକି ନେବି ସଭାରେ ରଖିବି,
ଯାହା କରୁ କୁରୁବୀର । ଯା ଇଚ୍ଛା ତାର । ୨୨ ।
ଏତେ କହି ଦୁଃଶା ଗଲା,   ବେଷାଇଶାଲେ ମିଳିଲା;
ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଯେସନେ ସିଂହିକାନନ୍ଦନ,
ଗ୍ରାସିଲା ପରି ଘୋଟିଲା । ସେ ଅନ୍ଧବଳା । ୨୩ ।

କୁନ୍ତୀ ଡ଼ାକିଲେ ହେ ହରି, ଆହେ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ରଧାରୀ
ଦ୍ୱାରକା ଛାଡ଼ିକି ନିଜ ଭୁବନକୁ,
ଏବେ ଗଲ ବିଜେ କରି । ହେ ଚକ୍ରଧାରି । ୨୪ ।
ପାଞ୍ଚଗୋଟି ମୋର ସୁତ, ହୋଇଲେ ଏବେ ଅନାଥ,
ତୁମ୍ଭେ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ଅହେ ମହାବାହୁ,
ଦଣ୍ଡ ଅଛି କୁରୁନାଥ । ହେ ଜଗନ୍ନାଥ । ୨୫ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଠାରେ ହରି ଥିଲ ତୁମ୍ଭେ ଦୟାକରି
ଏବେ କି ଛାଡ଼ିଲ ଅହେ ଆଦିମୂଳ.
ନ ଶୁଣି କର୍ଣ୍ଣ ଗୁହାରି । ଅହେ ମୁରାରି । ୨୬ ।
କହେ ଦୀନ ମନୋହର ଦୁଃଖେ ନିତ ହରବର
କରୁଣା କଠାକ୍ଷ ଧର ଦେବହର,
କାଠ ବିପତ୍ତି ମୋହର । ହେ ଚକ୍ରଧର । ୨୭ ।
ପୁରେ ପୁରି ଦୁଃଶାବୀର ଖୋଜିଲ ସର୍ବ ମନ୍ଦିର
ନେସ ପୁରି ବାମପୁର ଯେ ଡ଼ାଳମ୍ବ
ଝିନପୁର ରତ୍ନପୁର । ଖୋଜେ ସତ୍ୱର । ୨୮ ।
କଟପୁର ମଣିପୁର ଇନ୍ଦ୍ର ଅବକାଶ ପୁର
ଯହିଁରେ ଯୁଧିଷ୍ଠି କରନ୍ତି ଶୟନ,
ଯାଇଁ ମିଳିଲ ସତ୍ୱର । ଖୋଜିଲ ବୀର । ୨୯ ।
ଦୂର କୋଶ ଦୀର୍ଘ ପ୍ରତି ସେ ପୁର ଅଟଇ ସ୍ଥିତି
ହୀରା ନୀଳା ଅଷ୍ଟ ରତନେ ନିର୍ମିତ,
ମୋତି ପ୍ରବାଳ ଲମ୍ବିଛି । ଶୋଭା ପାଉଛି । ୩୦ ।
ସେହି ପୁରେ ଦୁଃଶାସନ ନ ପାଇ ଦ୍ରୌପଦୀ ଚିହ୍ନ
ବିସ୍ମୟ ହୋଇଣ ଲେଉଟି ଅସିଣ,
ବେଷ୍ଟାଇଣ କଲେ ଗମନ । ସେ ଦୁଃଶାସନ । ୩୧ ।
ଅଶ୍ରୁ ଭରା ଦେଇ ବୀର ଗୁହିଁଲ ନୟନେ ତାର

ଦିବାକର ଜ୍ୟୋତି ପରାୟେ ଦ୍ରୌପଦୀ,
କାନ୍ତି ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର । ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କର । ୩୨ ।
ଦୁଃଶା ମନେ ବିଚାରିଲା   ଭାନୁ କି ଗୃହେ ଉଇଁଲା
ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ହିତ କିବା ଦିନନାଥ,
ଆସି ଅବା ବିଜେ କଲା । ମନେ ଭାବିଲା । ୩୩ ।
ରାହୁ ଭୟେ ନିଶାମତି   ଲୁଚି କି ଅଇଲା ଏଥି
ଏକ ବିପରୀତ ନ ପାଇଲି ଅନ୍ତ,
କାହିଁ ପାଣ୍ଡବ ଯୁବତୀ । ପିବି ତା କତି । ୩୪ ।
ଦ୍ରୌପଦୀ ନିକଟେ ଗଲା   ନେଇବ ଉରଷ୍ଟି ଗୃହିଲା
ଚହ୍ନିଲ ଚହ୍ନିଲ ଦ୍ରୁପଦ କୁମାରୀ,
ବୋଲି ମନେ ଖୁସି ହେଲା । ସେ ଅନ୍ଧବଳା । ୩୫ ।
ହସ୍ତ ବଢ଼ାଇଲା ଯାଇଁ   ଦ୍ରୌପଦୀ ଧରିବା ପାଇଁ
କହୁଛନ୍ତି ସତୀ, ଆରେ ଦୁଷ୍ଟ ମତି,
ମୋ ଦେହ ନ ଛୁଅଁ ତୁହି । ଅଧମ ବାଇ । ୩୬ ।
ପ୍ରଥମରଜଟି ମୁହିଁ   ଛୁଇଁବାର ନ ଯୋଗାଇ
ନଦୀ ଜଳେ ପଶି ସ୍ନାନ କଲେ ନାରୀ,
ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ନାନେ ଦୋଷ ଯାଇ । ଶୁଣରେ ବାଇ । ୩୭ ।
ଦୁଃଶା ଶୁଣି ହେଲା ଘୋଷା   ବୋଲେ ଗୋ ରମଣୀ ଯୋଷା
ମିଛେ ରଜୋବତୀ ବୋଲଇ ଯୁବତୀ,
ଭଣ୍ଡି କହୁଅଛୁ ଭାଷା । କାହା ଭରସା । ୩୮ ।
କେଉଁ ଯୋଗୁଁ ତୋର ଦେହ   ଛୁଇଁଲେ ପାତକ କହ
ପଚାରୁଛୁ ବାଣୀ କହ ନାରୀମଣି,
ମୋ ମନୁ ଫିଟୁ ସନ୍ଦେହ । ବିଚାରି କହ । ୩୯ ।
ଦେବୀ ଦ୍ରୌପଦୀ କହନ୍ତି   ଶୁଣ ଦୁଃଶା ମନ୍ଦମତି
ପ୍ରଥମରଜରେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କି ଛୁଇଁଲେ,
ଲିଙ୍ଗ ଭଗ୍ନ ଦୋଷ ପାନ୍ତି । ରେ ମୂଢ଼ମତି । ୪୦ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନରେ ଜାଣ ଗୋହତ୍ୟା ପାପରେ ପଡ଼ି
ତୃତୀୟ ଦିନରେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପାପ,
ଶିଶୁବଧ ଚତୁର୍ଥେଣ । ରେ ଦୁଃଶାସନ । ୪୧ ।
ପଞ୍ଚମେ ମାତୃହରଣ ଷଷ୍ଠେ ଏହାପର ପୁଣି,
ଜାଣି ପ୍ରଜାପତି ପୁରାଣେ ଲେଖିଛି
ଏ କଥା ନୁହଇ ଆନ । ରେ ଦୁଃଶାସନ । ୪୨ ।
ସପ୍ତଦିନେ ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ନାନ କଲେ ଦୋଷ ଯାଇ ପୁଣି,
ଉତ୍ତମ ଯୋଗରେ ଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ ହେଲେ
ଜନ୍ମେ ଅପୂର୍ବ ନନ୍ଦନ । ରେ ଦୁଃଶାସନ । ୪୩ ।
ଶୁଣି ଦୁଃଶାସନ କହି ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କି ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ,
ଏତେ ବୋଲି ବୀର, ଦ୍ରୌପଦୀର ବାଳ ।
ସାଉଁଟି ଧରିଲା ଯାଇଁ । ସେ ମଦ ବାଇ । ୪୪ ।
ଚନ୍ଦ୍ରମାକୁ ଯେହ୍ନେ ରାହୁ. ଘୋଟିଯାଏ କହୁଁ କହୁଁ
ସର୍ବାଙ୍ଗ ପଯୁରି, ନ ଚଳଇ ତଳ ।
ଘେନିଚଲ୍ଲ ଗୃହୁଁ ଗୃହୁଁ । ସେ ଦୁଃଶା ରହୁ । ୪୫ ।
କହନ୍ତି ଦେବୀ ଦ୍ରୌପଦୀ, ଅହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟାନିଧି
ତୁମ୍ଭେ ଥାଉଁ ଥାଉଁ, ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ।
ସରମ ନ ଘଟେ ବୁଦ୍ଧି । ହେ ଦୟାନିଧି । ୪୬ ।
ଅହେ ପ୍ରଭୁ ନାରାୟଣ ଫେଡ ମୋହର କଷଣ
ବଳାତ୍କାରେ ଦୁଃଶା ଧରି ନେଉଅଛି ।
ବାରେ ଫେଡ଼ ଅଭିମାନ । ହେ ନାରାୟଣ । ୪୭ ।
ତହୁଁ ଦୁଃଶାସନ ଗଲା, ହସ୍ତିନାରେ ପ୍ରବେଶିଲା
ଦୁର୍ଯୋଧନ ରାଜା ସଭା କରିଥିଲା ।
ସେହିକାଳେ ପ୍ରବେଶିଲା । ସେ ଅନ୍ଧବଳା । ୪୮ ।
ଭ୍ରେ ମହିମା ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତି ଅଣିଲ ଦ୍ରୌପଦୀ ସତୀ

ଶୁଭ କି ଅଶୁଭ ବର୍ଣ୍ଣେ କହ ।
ହୋଇଅଛୁ ଚଙ୍ଗୋଦଶା । ହେ କୁରୁପତ । ୪୯ ।

ତାହାଶୁଣି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବୋଇଲା ହେ ମାମୁ ଶୁଣ
ଟାକାପୂର୍ଣ୍ଣ ସତୀ ହୋଇଛନ୍ତି ଦ୍ରୌପଦୀ ।
ଅଣିବାର ଅକାରଣ । ହେ ମାମୁଁ ଶୁଣ । ୫୦ ।

ଶକୁନି ବୋଲେ ଭଣଜା ଦ୍ରୌପଦୀକି ନାହିଁ ଲଜ୍ଜା
ଗୋଟିଏ ଯୁବତୀ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ପତି ।
କରୁଛନ୍ତି କେଡ଼େ ଚହ୍ଳା । କରେ କି ମଜା । ୫୧ ।

ଏବେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଠାଣି ଭାଙ୍ଗିଗଲା କୁରୁ ବାଣ
ସମ୍ପତ୍ତି ସରିଲା କର୍ମ ବାମ ହେଲା ।
ତେଣୁ ଅଛି ନନ୍ଦନାନ । ଭଣଜା ଶୁଣ । ୫୨ ।

କୁନ୍ତୀ ପାଞ୍ଚ ପାଣ୍ଡୁ ଭାଇ ତାଙ୍କ ଭଲାଭଲ ନାହିଁ
ଏବେ କାହିଁଗଲା ଦେଖି ନ ପାରିଲା ।
କୃଷ୍ଣ ମୁଖେ ଲଜ ନାହିଁ । ହେ କୁରୁସାଇଁ । ୫୩ ।

କହନ୍ତି ଦ୍ରୁପଦ ଝିଅ, ବସ୍ତ୍ରୁ ଛନ୍ଦା କାଟି କହ,
ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ ଛଳେ ହିରଣ୍ୟ ମାଇଲେ ।
ଜାତହୋଇ ନରସିଂହ । ସେ ନନ୍ଦ ପୁଅ । ୫୪ ।

ଗଜକୁ କୁମ୍ଭୀର ଜଳେ, ଟିକୁଥିଲା ଯେତେବେଳେ,
କରେ ଚକ୍ରଧର କୁମ୍ଭୀରକୁ ମାରି ।
କଷ୍ଟ ଉଦ୍ଧରି ଅଣିଲେ । ଶୁଣିଛ ହେଲେ । ୫୫ ।

ସବୁଠାରେ ହରି ଥାଇ, ତାର ନ ଥିଲାରି କାହିଁ,
କୀଟରୁ ବ୍ରହ୍ମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ହେ ରାଜନ ।
ସର୍ବଘଟେ ପୁରିଛଇ । ସେ ଭାବଗ୍ରାହୀ । ୫୬ ।

ଏହା ଶୁଣି କୁରୁପତି, ହୋଇ ମହାକୋପ ଅତି,
ବୋଇଲା ରେ ଦୁଃଶାସନ କର ।
ତେଣୁ ଅପି ଦିଗ୍ବାସତ । ଉଠ ଝଟତି । ୫୭ ।

ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବାଣୀ ଶୁଣି, ଦୁଃଶା ଉଠେ ଶିରଧୁଣି,
ଦ୍ରୌପଦୀ ବସନ କାଢ଼ନ୍ତେ ଦହନ ।
ସତୀ ନେତ୍ରୁ ବହେ ପାଣି । ମନେ ଭାବିଲେଣି । ୫୮ ।

ଦ୍ରୌପଦୀ ଡ଼ାକିଲେ ଅତି, ଅହେ ପ୍ରଭୁ ଦୀନନାଥେ,
ତୁମ୍ଭେ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ଏଡକା ବିପତ୍ତି ।
ଦେଉଅଛୁ କୁରୁନାଥେ । ହେ ଜଗନ୍ନାଥେ । ୫୯ ।

ଚକ୍ରଧାରୀ ଚକ୍ରକର, ଘୁଡ଼ିଲକି ଚକ୍ରଧର,
ଧଇଲ ମନ୍ଦର ରଖି ଗୋପପୁର ।
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ କଲ ଚୂର । ହେ ଚକ୍ରଧର । ୬୦ ।
ଅଭିମାଣ ଦାନା ତୋର, ଜଡ଼ୁଅଛୁ ଫେର ହବ
ଉଡ଼ାଇବୁ ବୋଲି ଜାଣିଥିଲି ମୁହିଁ ।
ବୁଡ଼ିଲାଣି ବାନା ତୋର । ହେ ଚକ୍ରଧର । ୬୧ ।
ଦ୍ରୌପଦୀର ଅଭିମାନ, ଫେଡ ପ୍ରଭୁ ନାରାୟଣ,
ଗୁରୁଯୁଗେ ତୋର କୀରତି ବହିବ ।
ଜାଣିବେ ଜଗତ ଜନ । ହେ ନାରାୟଣ । ୬୨ ।

ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ମୁଖ ଗୁହିଁ, କହନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରମୁହିଁ,
ଭୋ ଦେବ ତୁମ୍ଭର ପରାୟେ ଠାକୁର ।
ଥାଉଁ ଅପମାନୀ ମୁହିଁ । ଶୁଣ ଗୋସାଇଁ । ୬୩ ।

ତୁମ୍ଭେ ପରା ଧର୍ମ ରାଜା, ରାଜାଏ କରନ୍ତି ପୂଜା,
ମହାସଭା ତଳେ ଉଲଗ୍ନ କରୁଛୁ ।
ଦେଖୁଅଛ ମୋର ଲଜ୍ଜା । ହେ ଧର୍ମରାଜା । ୬୪ ।

ପୁଣି ଅର୍ଜୁନ ବଦନ, ଗୁହିଁ କହନ୍ତି ବଚନ,
ଅହେ ଧନୁର୍ଦ୍ଧର ଧନୁ କି ଘୁଡିଲ ।
ଧିକ ଧିକ କ୍ଷତ୍ରିପଣ (ତୁମ୍ଭର) । ହେ ଅରଜୁନ । ୬୫ ।

ଯେଉଁକାଳେ ଲାଖବନ୍ଧ.   କଣି ଅଣିଲ ଦ୍ରୌପଦୀ,
ଲଜେ ନୃପତିଙ୍କ ମୁଖେ କାଳି ଦେଲ ।
ଏବେ ହଜିଗଲା ବୁଦ୍ଧି । ହେ ମହାଯୋଦ୍ଧେ । ୬୬ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଲନ୍ତି ସତୀ   ସ୍ଥିର କର ତୁମ୍ଭ ମତି
ସତ୍ୟେ ଅତ୍ରେ କରଥିଲେ ଗୋ ସୁନ୍ଦରି,
ଧର୍ମ ତାଙ୍କୁ ସାହା ଛନ୍ତି । ଶୁଣ ଗୋ ସତୀ । ୬୭ ।
ଧର୍ମ ଥିଲେ ହୁଏ ଜୟ   ପାପ ଥିଲେ ହୁଏ କ୍ଷୟ
ଅଧର୍ମ ରାବଣ ବଂଶ ଗଲା କ୍ଷୟ,
ସତ୍ୟେ ରାମ ଲଙ୍କା ଜୟ । ଶୁଣ ଗୋ ପ୍ରିୟ । ୬୮ ।
ଦେବୀ କହନ୍ତି ବଚନ   ଶୁଣ ନାଥ ଭୀମସେନ
କରେ ଗଦା ଦର ଧରି ଅଛ ବୀର
ବହିବାର ଅକାରଣ । ହେ ଭୀମସେନ । ୬୯ ।
କହନ୍ତି ବାୟୁନନ୍ଦନ   ଦେବି ! ସ୍ଥିର କର ମନ
ଏହି ଗଦାଘାତେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଭ୍ରାତ
ସମସ୍ତେ ତେଜିବ ପ୍ରାଣ । ସତ୍ୟ ବଚନ । ୭୦ ।
ଦୁଃଶୀକୁ ମାରିବି ଯେବେ   ମଣ୍ଟି ତୋଷ ହେବ ତେବେ
ତାର ରକ୍ତ ସ୍ନାନେ କେଶ ପଖାଳିବ
କଥାଥିବ ଯୁଗ ଯୁଗେ । ଏ ମହୀଭାଗେ । ୭୧ ।
କହନ୍ତି କୁନ୍ତୀନନ୍ଦନ   ଦୁଃଖ ନ କର ଗୋ ମନ
ଦଣ୍ଡିବାର ଲୋକ ବଡ଼ ଗୋ ସୁନ୍ଦରି
ସହିବାର ଲୋକ ଧାନ । ସ୍ୱଗୁର ମନ । ୭୨ ।
ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କର ବିକଳ   ଦେଖନ୍ତି ପାଣ୍ଡବ ବାଳ
ଶ୍ରାବଣ ମାସର ବୃଷ୍ଟି ସମ ଜାଣି
ନେତ୍ରୁବହେ ଅଶ୍ରୁଜଳ । ଚିତ୍ତ ବିକଳ । ୭୩ ।
ଦ୍ୱାରକାରେ ଥାଇ ହରି   ଜାଣିଲେ ଦେବ ମୁରାରି

ଦୀନନାଥ ବୋଇ ଅଜ୍ଞାଦେଲେ ପ୍ରଭୁ
ଯାଅ ତୁମ୍ଭେ ବେଗ କରି । ବାରୁଣୀପୁରୀ । ୭୪ ।
ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କ ବିବସନ   କରୁଅଛି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ
ନ ଜାଣିବେ କେହି ବସନ ପିନ୍ଧାଇ
ମାନ କର ଉଦ୍ଧାରଣ । କର ରକ୍ଷଣ । ୭୫ ।
ପ୍ରଭୁ ଆଜ୍ଞା ଶିରେ ଘେନି   ଚଳିଗଲେ ଧନମଣି
ଛାୟା ମାୟା ବାଇ ଦେବୀଙ୍କ ପଟାଇ
ଅମୂଲ୍ୟ ପାଟ ପତଣୀ । ବଚନ ଘେନି । ୭୬ ।
ଦୁଃଶା କାଢ଼ନ୍ତି ବସନ   ଦେଖନ୍ତି ସକଳ ଜନ
ଖଣ୍ଡିଏ କାଢ଼ନ୍ତେ ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ଥାଏ
ହସି କହେ କୁରୁରାଣୀ । ଶୁଣ ସୁଜନ । ୭୭ ।
ଶକୁନି ମୁଖକୁ ଚାହିଁ   ଗାନ୍ଧାରୀନନ୍ଦନ କହି
ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲ ବିଦ୍ୟା ଜାଣିଛି ଦ୍ରୌପଦୀ
ବସ୍ତ୍ର ରଖିଛି ଯୋଗାଇ । ଦେଖୁଛ ଏହି । ୭୮ ।
ନାନାବର୍ଣ୍ଣର ବସନ   କାଢ଼ୁଁ ପାଇଲା ଏମାନ
କାଢ଼ୁଁ କାଢ଼ୁଁ ଦେଖ ଜମା ହୋଇଲାଣି
ପର୍ବତ ପରି ସମାନ । ଶୁଣ ସୁଜନ । ୭୯ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କହୁଛନ୍ତି   ଶୁଣ ହେ ହସ୍ତିନାପତି
ନ କର ଅନ୍ୟାୟ ଅହେ କୁରୁବଂଶ
ଛାଡ଼ିଦିଅ ଯାଉ ସତୀ । ହେ କୁରୁପତି । ୮୦ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ଥିଲେ   ସଭାଜନେ ମନା କଲେ
ଭାନୁମତୀ ନାହା ନ ମାନିଲା ତାହା
ଦେବୀ ଅଗ୍ନି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ । ସେ କୋପାନଳେ । ୮୧ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ଉଆସ   ପରେ ଅଗ୍ନି ପରବେଶ
ତହିଁ ଭାନୁମତୀ ରାଣୀ ଥିଲା ରହି
ଲାଗିଲା ଅଗ୍ନିର ବାସ । ଦେଖ ଭବିଷ୍ୟ । ୮୨ ।

ବସନେ ଲାଗିଲା ଅଗ୍ନି   ଛାଡ଼ି ଦେଲା ତାହା ଶାଢ଼ୀ
ଉଲଗ୍ନ ହୋଇଣ ସଭାରେ **ଆସିଣ**
ପ୍ରବେଶିଲା ତତକ୍ଷଣି । ଭୋଜ ଦୁଲଣୀ । ୮୩ ।
ସଭା ମଧ୍ୟେ ଯେତେ ଥିଲେ   ନୟନେ ସର୍ବେ ଦେଖିଲେ
ଭାନୁମତୀ ଜାନୁ ଯଉବନ କାନ୍ତ
ଦେଖି କରତାଳି ଦେଲେ । ସର୍ବେ ହସିଲେ । ୮୪ ।
ମତକୁ ଯେ ଶାନ୍ତ ମନ   ନିଶ୍ଚୟେ ପଡ଼େ ଏହା କଳି
ଫଳେ ଅପବାଦ ଦେଲା ଲୋକଙ୍କର
ପଡ଼ିବ ତାଙ୍କୁ ବିପଦ । ହେ ସଭାବୃନ୍ଦ । ୮୫ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁବାଣୀ   ଶୁଣି ରାଜା କୁରୁମଣି
ଜୋକ ମୁଖେ ଲୁଣ ଦେଲା ପରି ଜାଣ
ବଦନୁ ନ ଆସେ ବାଣୀ । ସେ କୁରୁମଣି । ୮୬ ।
ଏହିକାଳେ ଦୂତ ଗଲା   ଅନ୍ଧ ଆଗରେ କହିଲା
ତୁମ୍ଭ ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ର ସଙ୍ଗେ ଧର୍ମସୁତ
ପଶାଖେଳେ ହାରିଗଲା । ଶକୁନି କଲା । ୮୭ ।
ଜିଣିଲା ମାନଗୋବିନ୍ଦ   ପାଣ୍ଡବ ଧନ ସମ୍ପଦ
ପାଞ୍ଚଭାଇ ଆଦ ସହିତେ ଦ୍ରୌପଦୀ
ହାରିଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ । ଶୁଣ ଭୋ ଦେବ । ୮୮ ।
ମହା ସଭାତଳେ ଆଣି   ଦୁଃଶାସନ ବୀରମଣି
କଲା ବିବସନ ସତୀ ଦୁଃଖମନ
ନୟନୁ ବହିଲା ପାଣି । ହେ ନୃପମଣି । ୮୯ ।
ତାହା ଶୁଣି ପୀତବାସ   ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କି ଦେଲେ ବାସ
ଦେଖି ସଭାଜନ ଭଲେ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ରହିଲା ଯଶ । ଶୁଣ ବିଦୁଷ । ୯୦ ।
ଦେବୀ କ୍ରୋଧାନଳୁଁ ଅଗ୍ନି   ଜଳିଲା **ଆସି** ତତ୍‌କ୍ଷଣି

ରଜାର ଉଆସ ପୁର ହେଲା ଭସ୍ମ ।
ତହିଁ ଥିଲେ ପାଟରାଣୀ । ହେ ନୃପମଣି । ୯୧ ।
ବସନେ ଲାଗିଲା ଜୁଇ ହନୁମନ୍ତ ଦେଖୁ ପାଇ
ପିନ୍ଧିଲା ବସନ ଫେରିଲା ବଦନ
ସଭାରେ ମିଳିଲା ଯାଇଁ । ହେ ନୃପସାଇଁ । ୯୨ ।
ସଭା ମଧ୍ୟେ ଯେତେ ଥିଲେ ମୁଖେ ବସନ ଢାଙ୍କିଲେ
ପାଇ ଅପମାନ ତୁମ୍ଭର ନନ୍ଦନ
ତଳକୁ ମୁଖ ପୋତିଲେ । କି କର୍ମ କଲେ । ୯୩ ।
ଜ ବିଦୁର କର କର ଅହେ ଅନ୍ଧ ନୃପବର
ହେଳା କଲେ ଭେଳା ନଷ୍ଟପ୍ରୁ ବୁଝିଲା
ନ ପାଇବ ଅନ କୂଳ । ବିଦୁର କହେ । ୯୪ ।
ତାହା ଶୁଣି ଅନ୍ଧରାଜା ଡକାଇଣ ବୀରବାଜା
ଅର୍ଘ୍ୟଥାଳି ଧରି ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କ ବଶ
ନାରୀଗଣେ କଲେ ପୂଜା । ସେ ଅନ୍ଧରାଜା । ୯୫ ।
ସାନ୍ତ୍ୱକର ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କି ସଦନକୁ ଅଣି ଡାକି
ପାଞ୍ଚ ସହୋଦର କଲାକ ଆଦର
ସମାଦରେ ତାଙ୍କୁ ରଖି । ବିଦୁର ଭଣି । ୯୬ ।
ଶୁଣ ହେ ସୁବୁଦ୍ଧି ନର ସଭାପର୍ବ ସମାଚାର
ଘଟିଥିଲା ଯାହା ଲେଖିଲି ମୁଁ ତାହା
ଦୋଷ ନ ଧରିବ ମୋର । ହେ ସୁଜନବର । ୯୭ ।
କପଟପାଶା ଚରିତ ଏତାବତ୍ତୁ ସମାପତ
ବୈଶ୍ୟ ମନୋହର ମେହେର କହଇ
କୃଷ୍ଣ ପାଦେ ଦେଇ ଚିତ୍ତ । କଲା ରଚିତ । ୯୮ ।

● ସମାପ୍ତ ●

ମୁଦ୍ରାକର—→ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ଦାନ୍, ଦୁର୍ଗା ପ୍ରେସ, ଖଟବିନ୍‌ସାହି; କଟକ-୧

ବିଜ୍ଞାପନ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଜ୍ୟୋତିଷ ପୁସ୍ତକମାନ ଅମ୍ଭଠାରେ ମିଳେ ।
ଅନୁସନ୍ଧାନ କଲେ ପାଇ ପାରିବେ ।

ଜ୍ୟୋତିଷ ସାରସଂଗ୍ରହ ୧ମ	ଟ ୩୲	ପଲ୍ଲୀପତନ କାରିକା	ଟ ୦।
" " ୨ୟ	ଟ ୨୲	ଜ୍ୟୋତିଷ ପ୍ରଶ୍ନ	ଟ ୦।୵
ଯାତ୍ରା ପ୍ରକରଣ	ଟ ୦୳	ବୃଷ୍ଟି ବିଜ୍ଞାନ	ଟ ୦୳
ଜାତକ ଚନ୍ଦ୍ରିକା	ଟ ୦୴	ଶବାହ କାରିକା	ଟ ୦।
ସ୍ତ୍ରୀ-ଜାତକ	ଟ ୦୳	ସ୍ତ୍ରୀ ପୁଷ୍ପବତୀ ଫଳ	ଟ ୦।
କର୍ମବିପାକ	ଟ ୦୶୬	ଖନାବଚନ	ଟ ୦୴
ଶୁଭାଶୁଭ ପ୍ରଶ୍ନ	ଟ ୦୶	ଜାତକାଳଙ୍କାର	ଟ ୧।
ସ୍ୱପ୍ନଫଳ ପରୀକ୍ଷା	ଟ ୦।	ହନୁମାନ ପ୍ରଶ୍ନ	ଟ ୦।୶
ବିବାହ ଦଶମେଳକ	ଟ ୦।୶	ସାମୁଦ୍ରିକ	ଟ ୦।୶
ନଷ୍ଟକୋଷ୍ଠି ଉଦ୍ଧାର	ଟ ୦୶	ସ୍ପନ୍ଦନପରୀକ୍ଷା ଫଳ	ଟ ୦୵
ଖଡ଼ିରତ୍ନ	ଟ ୦୶	କେରଳ ବସ୍ତ୍ରାଳୟ	ଟ ୦।

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ **ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଷ୍ଟୋର୍**
ଖଟବିନ୍ ସାହୀ, କଟକ-୧